

Чечельницька Валерія Станіславівна, Робейко Софія Анатоліївна
студентки 3-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної
діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»

ВИПЛАТА АЛІМЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України спричинило кризу у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Основним правовим викликом, що постає перед Україною, є здатність ефективно реагувати на цю кризу, гарантуючи, що заходи, які вживає країна, не ставлять під сумнів захист основоположних цінностей – демократії, верховенства права і прав людини.

У разі введення правового режиму воєнного стану, можуть бути застосовані суттєві обмеження прав як фізичних так і юридичних осіб. Проте такі обмеження можуть відбуватися виключено в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану. Змін зазнали всі галузі права, в тому числі і цивільно-правові відносини.

Виконання аліментних зобов'язань в умовах воєнного стану є одним із найбільш актуальних питань, які турбують батьків що проживають окремо від своїх дітей. В цивільному законодавстві зазначається, що аліменти присуджуються за рішенням суду, від частини доходу іншої особи або ж у чітко визначеній сумі, за усною домовленістю між батьками чи шляхом укладення нотаріально посвідченого договору про сплату аліментів на дитину та виплачуються щомісяця тим з батьків, хто проживає окремо від дитини [1].

26 березня 2022 року, набув чинності Закон України «Про внесення змін до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження».

Законом передбачається, що на період до припинення або скасування воєнного стану на території України припиняється звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника (крім рішень про стягнення аліментів та рішень, боржниками за якими є громадяни Російської Федерації) [2]. Однак, можливим є проведення відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника на виконання рішень про стягнення аліментів та рішень, боржниками за якими є громадяни Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах.

За рішеннями про стягнення аліментів підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи – підприємці, які здійснюють відрахування з заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника, перераховують стягнуті кошти на визначений у заяві або зверненні стягувача рахунок, а у разі відсутності реквізитів рахунка стягувача – на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, приватного виконавця [3].

Варто звернути увагу на те, що в зазначеному законі не забороняється нараховувати та стягувати пеню за прострочення виконання аліментних зобов'язань. В рамках виконавчого провадження виконавці не здійснюють нарахування пені, натомість отримувач аліментів може звернутися до суду з відповідною заявою. І якщо суд ухвалить рішення про стягнення пені, то він повинен видати виконавчий документ, згідно з яким виконавець буде здійснювати його виконання у порядку передбаченому Законом України «Про виконавче провадження» [4].

Отже, держава намагається зробити хоч і мінімальні, але поліпшення для суспільного блага. Дійсно, прийняті, незначні, тимчасові зміни до нормативно-правових актів, зокрема що стосуються цивільного законодавства є безперечно вдалими. Так, як у такий складний не тільки для держави, а й для суспільства період, діти, як соціально незахищена категорія громадян, потребують належного утримання та виховання не менше, ніж у мирний час. Тому платники аліментів повинні належним чином виконувати свій обов'язок, навіть в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 року № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n941>
2. Про внесення зміни до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження»: Закон України від 15.03.2022 р. № 2129-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2129-20#Text>
3. Стягнення аліментів під час війни: що змінилося в законодавстві: Громадська спілка «Мережа правового розвитку»: вебсайт. URL: <https://ldn.org.ua/consultations/stiahnennia-alimentiv-pid-chas-viyny-shcho-zminylosia-v-zakonodavstvi/>
4. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О. М.